

nom érzelmességét kamatoztatta *Stefanik Irén* a Színésznő, az Újságíró, a Parasztasszony, és a Korunk démona" négyes szerepében. Képességeiből arra is futotta, hogy érzékeltesse: most csak szerepet játszik, esetleg olyan alakítást, amit eredetileg nem „ráosztottak” csak „beugrott”. Kár, hogy a két utóbbi figura formálásánál nem tudott ellenállni némi vígjátéki manírnak.

Gondosan kimunkált torzképét adta az önálló gondolatokra képtelen, pozícióját féltő főszerkesztő-igazgató-főnök-

nek *Dánffy Sándor*. Utálnivaló volt, féltelmes és mulatságos; a figura szánnandó, emberi vonásaival maradt azonban adós. A népes szerkeplőgárdából kiemelkedett még *F. Nagy Imre* fölényes mesterségbeli tudással megformált hajbókoló talpnyalója és *Pákozdy János* gunyoros-bölcs szerkesztőségi munkatársa. Az előadás sikeréhez járultak hozzá *Cserényi Béla*, *Körösztös István*, *Tóth Gabriella* és *Szerencsi Hugó* is. A díszleteket *Suki Antal* tervezte.

CS. VAJDA JÁNOS

ZENEI KRÓNIKA

OPERAHANGVERSENY A SZEGEDI NEMZETI SZÍNHÁZBAN

megérdemli, hogy részletesebben méltassuk.

Tudjuk, hogy egy rádió- vagy televízióközvetítés mennyire felvillanyozza a közvetítendő darabban fellépő színészeket, énekeseket, tisztán lemérhető kedvező hatása a művészi alakításra. Mondhatnánk azt is, hogy „vetétkedőnek” tekintették az ének művészei ezt az — és jegyezzük meg, hogy sajnos ritkaságszámba menő — alkalmat. Természetesen mindez legtöbbször nem tudatos a művészen. Saját magán legfeljebb enyhe idegességet, lámpalázat tapasztal, de a hallgatók kifinomult ítélőképessége képes felfogni, sőt lemérni hatását az alakításból, az előadásból. Február 18-án emlékezetes, sőt maradandó élményt nyújtottak a Szegedi Nemzeti Színház operatársulatának tagjai. Így ítélte meg teljesítményüket az egész ország rádióközönségének jó része.

Gyimesi Kálmán énekelte Rossini: A sevillei borbély című operából Figaro belépőjét. A virtuóz énekszám különleges technikai felkészültséget követel az előadótól. Képviseli, sőt reprezentálja az opera buffa műfaj egyik kimagasló alkotásának egészét s nem utolsósorban magát az illusztris szerzőt. Már ebből is kitűnik, hogy elég nehéz feladat előtt állt Gyimesi Kálmán. Hallgatók százazrei előtt kellett reprezentálnia — Szeged művészi színvonalát. Csakúgy, mint énekművész társainak. Nem csalódtunk. Bár Gyimesi Kálmán melegen zengő baritonja nem érvényesülhetett igazán mint hangszín, de énekbeli tudásával, egyéniségével könnyedén siklott át az örökéletű furfangfejedelem bravúráriájának ravasz buktatóin, és így a jó értelemben vett rutin aratot megérdemelt diadalt.

Karikó Teréz hálás szerepet kapott. Leonóra — Verdi egyik legnagyobb szeretettel megalkotott hőse. A végzet hatalma gazdag dallamvilágából nyújt különlegesen élvezetes ízelítőt. Karikó Teréznek sikerült e szopránszerepre szabott nagyfokú drámai hangulatot varázsolni kulturált énekművészetével.

A Rigoletto III. felvonásbeli négyesét Vigh Irén, Ivánka Irén, Réti Csaba és Littay Gyula énekelte. Fegyelmezetten és ragaszkodva az előírt ütemhez. Egy quartettnél feltétlenül dicséretes. Csak így lehet elkerülni a kakofóniába merülést, a zavaros hangzást. Mindegyik énekes személyében is biztosítéka volt a hanganyag, a zenei, dinamikai és ritmusérzék, a kiváló zenei hallása alapján, hogy a négyes sikerrel megállja a próbát a mikrofonban is.

Sinkó György Daland áriáját énekelte Wagner fiatalkori operájából, A bolygó hollandi-ból. Hangregisztere, egyéni és sajátos szerepformáló készsége nagy teljesítményre tette képessé. Amit nyújtott, magán viselte a karakterjegyeket.

Saint-Saëns Delilája a Sámson és Delilában zenei alkatát tekintve keveréke a forró érzelmi kitöréseknek és a lány lírának. Ivánka Irén a bosszúária előadása so-

rán mindezeket az érzeteket jól illeszkedő hangvétellel, a tudatos művész könnyedségével keltette fel hallgatóságában.

Lengyel Ildikó Paulina románcát szólaltatta meg Csajkovszkij A Pikk Dáma című operájából meleg tónusú alt hangján — megérdemelt nagy sikerrel.

Gregor József Verdi Simone Boccanegrá-jából énekelte Fiesco áriáját. Átélése, hangjának drámai színe, sejtelmessége egyenesen predestinálja erre a szerepre. A fájdalmas tónus nem lehangoló, hanem feszültséget teremt.

Aida és Amonasro kettősét az Aida III. felvonásából az operaegyüttes két kiváló tehetségű tagja, Harmath Éva és Littay Gyula előadásában hallhatta a közönség. Ha egyszerűen kívánnánk kifejezni, csak annyit mondanánk — kissé vulgárisan —, hogy: összeillő pár. Az etióp király és szerencsétlen leánya kettősét az ellentétes érzelmektől és felkavart szenvedélyektől átfűtött előadás tette igen értékké és sokáig feledhetetlenné.

Vadas Kiss Lászlóról már többször megállapították, hogy beleélési képessége rendkívüli. Tenorjának élénk lírai színezete van, és ennek ellenére erőteljes. Az említett adottságok és a művész mesterségbeli tudása voltak biztosítékai annak, hogy a Carmen virágária az előadás egyik ékessége legyen.

Puccini Bohémélet című operájából Mimi III. felvonásbeli áriáját és a négyest Berdál Valéria, valamint Szabadits Judit, Réti Csaba és Gyimesi Kálmán adta elő a tőlük megszokott gazdag dallamisággal, és drámaterepítő erővel.

Puccini másik közkedvelt operájából a Turandot címszereplőjének II. felvonásbeli áriáját énekelte Alpár Mária. Pontosan úgy, ahogy a nagykönyvben, illetve a partitúrában meg van írva; a boldogtalan hercegnő súlyos lelkiválságát tette egészen valóságos helyenként wagneri tónusban.

Az énekkar és a zenekar nemcsak különszámában mutatta meg képességét, de jól alkalmazkodott a szólistákhoz is. A belépések, a ritmus pontosságáért és a dinamikai előírások nagyon pontos betartásáért, a darabok művészi élményt nyújtó előadásáért Vaszy Viktort, valamint Szalay Miklóst illeti a dicséret.

A rádiós hangverseny nagy erőssége volt a válogatás színessége, műfaji változatossága is.

KIKLI TIVADAR

MUZIKÁLIS LÉNGYELEK

ÍROK, KÖLTŐK, ZENESZERZŐK
KÖZÖS MOZGALOMBAN

a zongorához, és figyelte, igazgatta munkában elnehezült ujjainkat a billentyűkön, vagy türelmesen „tornáztatta” kezét, ismételte velünk: do, re, mi, fa, szo, la, ti, do...

Kodályról ő beszélt nekünk, „melósoknak”, először; nekünk, akik vajmi keveset tudtunk a népdalgűjtésről. Annyi bizonyos, hogy legtöbbször is mi emlegettük akkoriban Kodályt, amíg belénk nem sulykolta Szíjjas tanár úr a szolmizálást. Bár hallásom, hangom és némi ritmusérzésem mindig volt, mint velem született hajlandóság, a magam éneklésével elfogult maradtam. Annak előtte a polgári iskola harmadik osztályában ugyanis leszerepeltem a vizsgán énekből. A tanárnő — Attila fiamat most tanítja énekre — a Szózatot énekellette velem. A második szakasz utolsó sorát Vörösmarty ugyebár így írta: „...itt élned, halnod kell”. Én harmadszori kísérletre is így énekeltem: „...és meghalnod kell”, s ezzel fuccsba ment az akkor még jelesnek számító egyes, és csak kis híján nem buktam meg.

S mert a családban nem lehet mindenki olyan „jó” hangú, hallású és ritmusérzékű mint én, nagyobbik fiam, Árpád, csak azért is „botfüllel” született. S milyen a jó anyai szív? Ezt a gyereket akarta zenére, hegedülni taníttatni. Taníttatta is. De mert a gyerek örökölte az én tömzsi ujjaimat, „csak” a csellóig vitte. Oda elég a rövid ujj is. Hanem különórára járt szolmizálni. Előre örültem, hogy a végén nekem lesz igazam, annál is inkább, mert időnként, ha a fiam énekel, én szinte vonítva szaladtam el otthonról.

— Szegény gyerek, szegény, nem lesz tebelőled csellós. Hanem az anyád, hogy az a magasságos...! — mondogattam egyre befelé. Aztán egyik év szaladt a másik után, s amit nem hittem, a pedagógia csodát művelt. A kölyök ugyan abbahagyta